

Onderwerp

Ontwikkelingen museale voorziening

Kern mededeling:

In deze mededeling informeren we Provinciale Staten over de laatste ontwikkelingen omtrent de museale voorziening. Er wordt onder andere ingegaan op de activiteiten rondom het toetsen van het museale concept, de locatieverkenning en de businesscase die momenteel wordt uitgevoerd.

Mededeling:

Met het oog op de businesscase voor het museum, die wij eind dit jaar aan uw staten zullen voorleggen, informeren wij u over de huidige stand van zaken. Voor alle duidelijkheid beginnen wij met een korte terugblik.

1. Aanleiding

Bij een gestaag groeiende stad als Almere is het belangrijk oog te houden voor de kwaliteiten die een grote stad kenmerken. Dit vraagt investeringen. Eén van de instrumenten die bij de doorontwikkeling van Almere belangrijk is, zijn de investeringen van het Rijk, de provincie Flevoland en de gemeente Almere via het programma Almere 2.0. Dat programma richt zich met name op onderscheidende kwaliteiten die een stad kenmerken.

Naast wonen, werken, onderwijs, recreatie en sport is cultuur een wezenlijk element voor de sociale infrastructuur van een volwaardige grote stad. De vraag naar een diversiteit van culturele voorzieningen blijft al jaren onverkort een aandachtspunt. Vandaar dat de programmaliijn Cultuur, recreatie en sport van het programma Almere 2.0 mede inzet op het versterken van een culturele infrastructuur die aansluit bij de behoeften van huidige en toekomstige bewoners en bezoekers.

Tot nu toe ontbreekt het in Almere en Flevoland aan een kunstmuseum met een internationale aantrekkingskracht. En dat is uitzonderlijk voor een stad van deze omvang. In de top 10 grootste steden van Nederland, is Almere de enige stad zonder bovenregionaal (kunst)museum.

Dat heeft gemaakt dat met het sleutelproject Museale voorziening van het programma Almere 2.0 wij de mogelijkheden van een nieuw te ontwikkelen kunstmuseum onderzoeken. In onze ogen mag dat best een spraakmakende en onderscheidende publiekstrekker van hoog niveau zijn. Een voorziening die bijdraagt aan het bruisend karakter van een (binnen)stad. Een voorziening die tot trots leidt van de inwoners van Almere en Flevoland. Wij hebben daarbij als uitgangspunt genoemd het eigen(zinnige) profiel van Almere en Flevoland waarin pionieren, ruimtelijkheid, durf en talentontwikkeling centraal staan, evenals de jonge bevolking.

Voor de vormgeving van dit complexe proces is in 2020 door de gemeente Almere een kwartiermaker aangesteld.

Eind 2021 heeft de kwartiermaker het museale concept gepresenteerd aan de raad en de Provinciale Staten. De onderzoeksfase om te komen tot een kunstmuseum bestaat sindsdien uit twee componenten:

- Het toetsen en valideren van het museumconcept dat eind 2021 is gepresenteerd.

Registratienummer

2965627

Datum

21 juni 2022

Afdeling/Bureau

SENB

*Openbaarheid***Openbaar***Portefeuillehouder***Rijsberman, M.A.**

Ter kennisname aan PS en
burgerleden

- De uitwerking van de businesscase voor het beoogde kunstmuseum.

2. Huidige situatie van de onderzoeksfase

2.a. Toetsen museumconcept

Het toetsen van het museumconcept vindt op verschillende plekken plaats onder de noemer M. Zo werd onder meer als voorproef van het beoogde museum het Kunstpaviljoen M. in april op het terrein van de Floriade geopend. Op vrijdag 1 juli 2022 is er in het Kunstpaviljoen M. op de Floriade een rondleiding voor raads- en statenleden. Meer informatie hierover vindt u op de kalender op almere.notubiz.nl. Voor een overzicht van alle activiteiten van M. zie www.jijbentm.art

In mei werd het Nieuw Flevo Peil georganiseerd in het Weerwater, een immersieve watersculptuur, die pulseerde op de hartslagen van de Flevolandse. Het Nieuw Flevo Peil werd in drie weken tijd door 24.000 bezoekers bezocht. Met financiële bijdragen van de provincie Flevoland (via de Cultuur & Techniek subsidieregeling), het ministerie van OCW en de gemeente Almere kon deze laagdrempelige en succesvolle kunstervaring in hartje Almere worden aangeboden.

2.b. Locatieverkenning leidt tot drie kansrijke locaties

Voor de uitwerking van de businesscase is een locatieverkenning vereist. Daar is binnen de gemeente mee gestart. De locatie is cruciaal voor de haalbaarheid van het museale project. De gemeenteraad beslist uiteindelijk over de voorkeurslocatie.

In de ambtelijke gemeentelijke verkenning (afdeling overstijgend) is eerst een overzicht gemaakt van alle potentiële ontwikkellocaties in en rondom het centrum. Vervolgens is deze lijst in meerdere stappen teruggebracht tot drie kansrijke museumlocaties. De locaties zijn :

- Weerwater- zijde Wandellaan
- Weerwater – zijde Lumièrepark
- Oostkavels-zuid

Het proces van de locatieverkenning en de onderzochte locaties zijn toegelicht in de bijlage.

2.b.1. Omgevingsconsultatie bij locatiekeuze en vervolgstappen

In de komende maanden zal een consultatie bij bewoners en bedrijven worden uitgevoerd betreffende de drie meest kansrijke locaties. Via bewonersavonden en online consultatie wordt opgehaald hoe belanghebbenden aankijken tegen de mogelijke ontwikkeling van een museum op deze locaties. Het resultaat van deze consultatie wordt betrokken bij een voorstel aan de gemeenteraad voor de locatiekeuze.

3. Stand van zaken businesscase

Inmiddels is ook gestart met het uitwerken van de businesscase. In de businesscase zal aandacht zijn voor verschillende financieringsmodellen, een impactanalyse, zowel economisch als maatschappelijk en een marktanalyse. Daarnaast zal er ook een risicoanalyse worden opgesteld.

4. Planning

Na de zomer zal een raadsvoorstel aan de gemeenteraad worden voorgelegd ten aanzien van de voorkeurslocatie voor het kunstmuseum. Later in het najaar volgt dan de presentatie van de businesscase aan de gemeenteraad en Provinciale Staten. In deze businesscase zal een totaalbeeld worden geschetst van de verwachte exploitatie van het kunstmuseum en de benodigde voorfinanciering. De concrete financieringsvraag volgt vervolgens in de loop van 2023.

Mededeling

Bladnummer

3

Registratienummer

2965627

Bijlagen

Naam bijlage:	eDocs nummer:	Openbaar in de zin van de Woo (ja/nee aangeven)
Ontwikkelingen museale voorzieningen: overzicht locaties	2973441	Ja

Bijlage proces locatieverkenning museum

Deze locatieverkenning is een proces van grof naar fijn. Hieronder worden de te nemen stappen toegelicht.

Stadscentrum is het zoekgebied

Alle beschouwde locaties bevinden zich in en rondom het centrum. Dit sluit aan op het gemeentelijk beleid om het centrum als cultureel hart te versterken. Onder andere uit de Visie Eeuwig Jonge Binnenstad komt de wens voor een museum in de binnenstad al sterk naar voren.

“Met het oog op het vestigingsklimaat en het economische rendement is een topinstelling waardevol voor de gemeente. Een museum van nationaal belang zou bijvoorbeeld, gekoppeld aan de nu al aanwezige cultuur en leisure bij het waterfront, een impuls geven aan wat er al is en gelijktijdig een nieuw bezoekmotief op zich vormen. Het verlengt de verblijfsduur en trekt nieuwe bezoekers naar het centrum. Een plek aan (of in) het Weerwater is hiervoor geschikt.”

Visie Eeuwig Jonge Binnenstad, pagina 26

De meerwaarde van een museum en omgeving zijn het grootst in centrumgebieden. Bezoekersaantallen en uitgaven zijn het grootst in een stedelijke omgeving met een groot aanbod aan voorzieningen zoals horeca en winkels. Museumbezoekers zijn dan meer geneigd een museumbezoek te combineren met een middag winkelen of horecabezoek. Dit effect is veel lager bij een solitaire of decentrale ligging van een museum.

Een andere reden om het zoekgebied tot het centrum te beperken is de wens om zoveel mogelijk bezoekers met het OV te trekken. Daarom is enkel gekeken naar locaties binnen 15 minuten loopafstand van het station Almere Centrum.

Stap 1 Locatieverkenning: groslijst inkorten

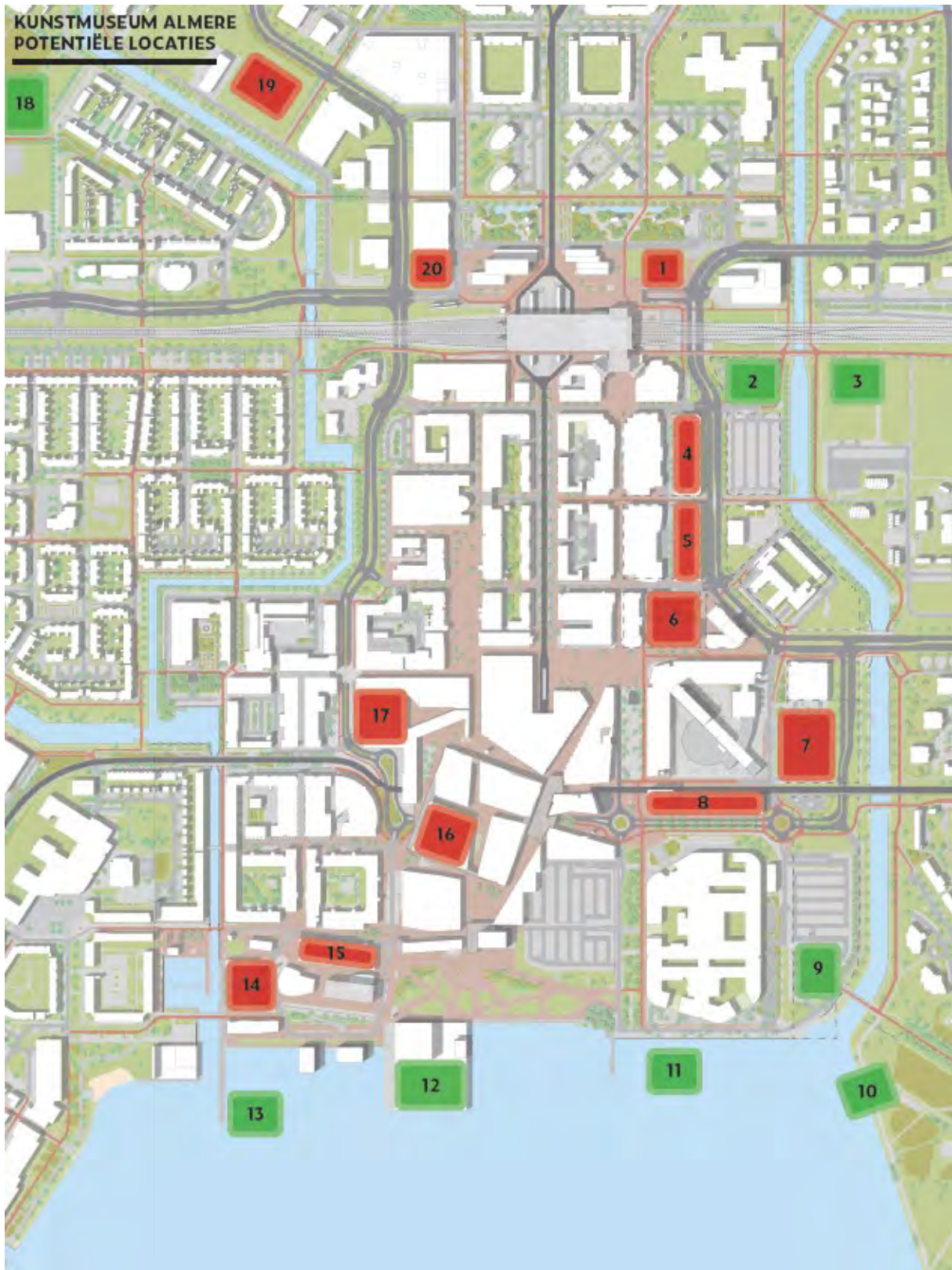
De eerste stap van de verkenning is al uitgevoerd. Hierbij zijn 20 potentiële ontwikkellocaties beschouwd. Op deze groslijst is een eerste filtering toegepast om te komen tot een shortlist van locaties die het meest kansrijk zijn om verder te verkennen. Een locatie moet tenminste voldoen aan minimale vereisten, deze zijn:

- a) Op de locatie is het bouwvolume van het museumgebouw mogelijk, dit vereist een minimale voetprint van 5.000 m² en een bouwhoogte van 25 meter.
- b) De locatie sluit aan op een groene of blauwe landschapszone, waar het mogelijk is om een kunstwerk of installatie te creëren dat het omliggende landschap verbindt met het museum. Dit als introductie op een belangrijk aandachtsgebied van het nieuwe museum, de landschapskunst.

Het resultaat van de eerste stap is weergegeven in onderstaande tabel en kaart:

	Locatie	Voldoet aan knock-outcriteria?
1	Majestic-kavel / derde toren	Voldoet niet aan vereiste voetprint en landschapszone.
2	Oostkavels-noord	Voldoet, mits een deel van Odeonveld kan worden betrokken als landschapszone.
3	Odeonveld, noordwesthoek	Voldoet.
4	Metropolegarage	Voldoet niet aan vereiste voetprint en landschapszone.
5	Regisseursgarage	Voldoet niet aan vereiste voetprint en landschapszone.
6	Voetnoot	Voldoet niet aan vereiste voetprint en landschapszone.
7	Aardbei i.c.m. parkeerplaats	Voldoet niet aan landschapszone.
8	Landdrost	Voldoet niet aan landschapszone.
9	Oostkavels-zuid	Voldoet.
10	Weerwater- zijde Lumièrepark	Voldoet.
11	Weerwater – zijde Wandellaan	Voldoet.
12	KAF / Kunstlinie	Voldoet, mits optoppen van het gebouw mogelijk is.
13	Weerwater - west	Voldoet.
14	Schipperplein	Voldoet niet aan vereiste voetprint en landschapszone.
15	Mediamarkt	Voldoet niet aan vereiste voetprint en landschapszone.
16	Voormalig V&D, Hudson's Bay	Voldoet niet aan vereiste voetprint en landschapszone.
17	Tegelzettersdek	Voldoet niet aan vereiste voetprint en landschapszone.
18	Beatrixpark – oostzijde	Voldoet.
19	Wisselweg Leaseplanlocatie	Voldoet niet aan landschapszone.
20	Alnovum	Voldoet niet aan vereiste voetprint en landschapszone.

**KUNSTMUSEUM ALMERE
POTENTIËLE LOCATIES**

De rode locaties zijn direct afgevalen want voldoen niet aan voetprint of groen/blauwe zone. De 8 groene locaties zijn nader bekeken in stap 2.

Stap 2 Locatieverkenning: top 2 ó3 locaties selecteren middels multicriteria analyse

In de tweede stap is de geschiktheid van de overgebleven acht locaties beoordeeld aan de hand van verschillende afwegingscriteria.

1. Versterking van gebied door museum: hoe draagt inpassing van het Kunstmuseum bij aan de doelstellingen en ambities van het gebied? Deze criteria komen vanuit gemeentelijk beleid, denk hierbij aan de bijdrage aan een functiemix, routing en aan de bijdrage aan de lokale economie.
2. Effect op directe omgeving: hoe draagt het Kunstmuseum bij aan de directe omgeving van de locatie? Hier wordt beschouwd wat de invloed zal zijn van het museum op de direct aanliggende functies en omgeving.
3. Inpasbaarheid optimaal museumgebouw: in hoeverre is deze locatie geschikt voor de gebouwwensen van het Kunstmuseum? De gebouwwensen komen vanuit het programma van eisen van het museum.
4. Haalbaarheid: welke aspecten beïnvloeden de haalbaarheid op deze locatie? Een eerste beschouwing op het proces en de financiële effecten die bij de ontwikkellocatie horen, zoals de huidige (vastgoed-)situatie, parkeeroplossing, ontwikkeltermijn, planologische- en eigendomssituatie. Ook de alternatieve aanwending hoort hierbij: wat kan er op deze locatie ontwikkeld worden als er geen museum komt?

Uit deze stap kwamen de locaties 9, 10 en 11 als beste naar voren. Zie hieronder een nader beeld van deze resterende drie locaties. Deze locaties worden nu verder onderzocht en meegenomen in de consultatie met de omgeving.

